

Porozmawiajmy o Wąwozie

PARTYCYPACYJNE STWORZENIE KONCEPCJI ZAGOSPODAROWANIA
TERENU WĄWOZU POKOLENIA (PRZY UL. T.ZANA/UL.NOWOMIEJSKIEJ)

PROJEKT
ZREALIZOWANY
ZE ŚRODKÓW
ZIELONEGO BUDŻETU

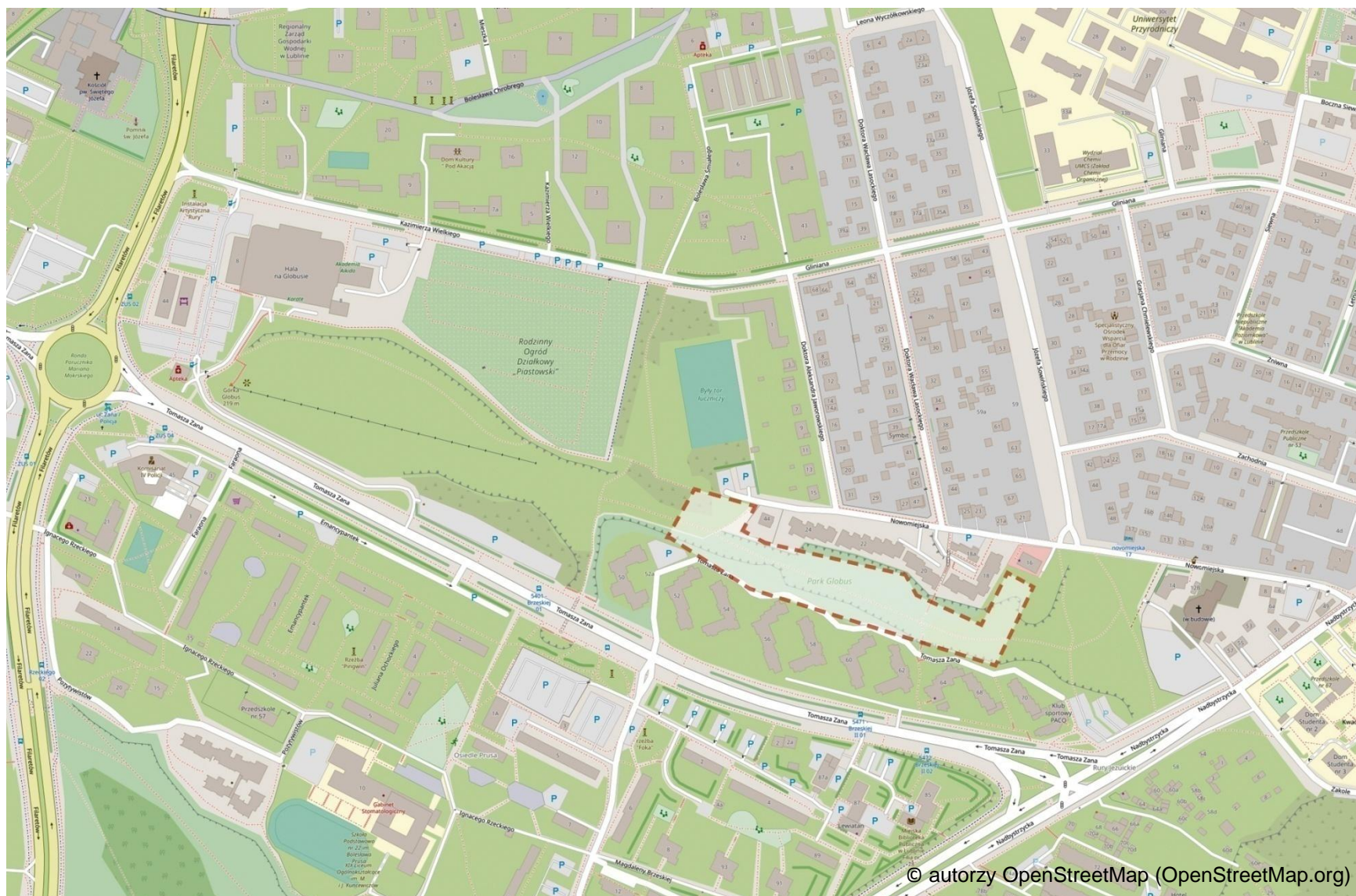
Porozmawiajmy o Wąwozie – jak pracowaliśmy

Konsultacje społeczne trwały od 19 czerwca do 31 grudnia 2019 roku.

Przeprowadzone działania w ramach konsultacji:

- spotkania konsultacyjne 19 czerwca, 30 września, 19 grudnia
- 3 spacery z przyrodnikami (botaniczką i ornitologiem)
- wywiady indywidualne pogłębione
- obserwacje w terenie
- ankiety wydzieranki
- wyłożenie w miejscu publicznym (BOM przy ul. Filaretów 44) koncepcji zagospodarowania terenu z możliwością zgłaszania uwag

Zakres opracowania – działka nr ew. 164/12, arkusz 3, obręb 0028, Rury Jezuickie

Spotkanie 19 czerwca// główne wnioski

piknik badawczy zmierzający do rozpoznania
sposobów korzystania z przestrzeni wąwozu oraz
wyłonienia grup interesów

Główne postulaty po spotkaniu 19 czerwca:

 kwestie dotyczące uporządkowania terenu - kosze na śmieci, kosze na psie odchody, uporządkowanie zieleni

 kwestie dotyczące utwardzenia ścieżki na dnie wąwozu

 potrzeba utworzenia miejsc do zabaw

 potrzeba utworzenia strefy wypoczynku z ławeczkami lub bez, kwestie bezpieczeństwa, w tym monitoringu i oświetlenia

Kim są użytkownicy Wąwozu?

- **Mieszkańcy dzielnicy.** Cenią spokój i dziką przyrodę ‘małego wąwozu’. Jeśli dopuszczają zmiany, to mało ingerujące w obecny charakter miejsca.
- **Psy i ich właściciele.** Znają się i tworzą lokalną społeczność. Dla komfortu innych należy zadbać o kwestie sprzątnania po psach i zakładania kagańców, prowadzenia na smyczy.
- **Dzieci.** Rozmówcy dopuszczali możliwość stworzenia placu, ale małego i w pełni stworzonego z naturalnych budulców. Dla dzieci starszych i młodzieży można zaplanować ścieżkę zdrowia (urządzenia typu kalistenika) niż klasyczną siłownię.
- **Osoby starsze.** Potrzebują utwardzonej ale naturalnej nawierzchni oraz ławek dających możliwość odpoczynku.

Wnioski z wywiadów:

kwestie dotyczące utwardzenia ścieżki na dnie wąwozu:

Utwardzenie alejki jest potrzebne, ale nawierzchnią **naturalną, nie betonową**. Podkreślano, że w momencie oddania kościoła do użytkowania będzie to jeszcze bardziej uczęszczana droga. Zarząd Dróg i Mostów podaje, że trwają rozmowy o przeprowadzeniu ścieżki rowerowej dnem wąwozu, jednak nie będzie to inwestycja priorytetowa, realizowana w najbliższej perspektywie czasowej.

Wskazywano potrzebę utworzenia dodatkowych bezpiecznych zejść do wąwozu

Pojawiła się propozycja budowy kładki pieszej nad wąwozem łączącej os. Prusa z os. Piastowskim. Według informacji z ZDiM rozbudowa ulicy Sowińskiego przez 'mały wąwóz' do ronda Zana/Nadbystrzycka został wyjęty z procedury przetargowej.

Wnioski z wywiadów:

Kwestie dotyczące walorów przyrodniczych wąwozu

Wąwóz to doskonałe miejsce dla ścieżki edukacyjnej podkreślającej **bioróżnorodność przyrody**.

Mieszkańcy. Cenią spokój i dziką przyrodę 'małego wąwozu'. Jeśli dopuszczają zmiany, to mało ingerujące w obecny charakter miejsca.

Zieleń. Należy zadbać o obecną, wykonać niezbędne cięcia sanitarne i pielęgnacyjne istniejących drzew i krzewów. Uzupełnienie miejscowe nowymi nasadzeniami w formie zielni niskiej.

Strefa ciszy, strefa przyrody. Potrzeba utrzymania atmosfery spokoju i dzikiej przyrody.

Wnioski z wywiadów:

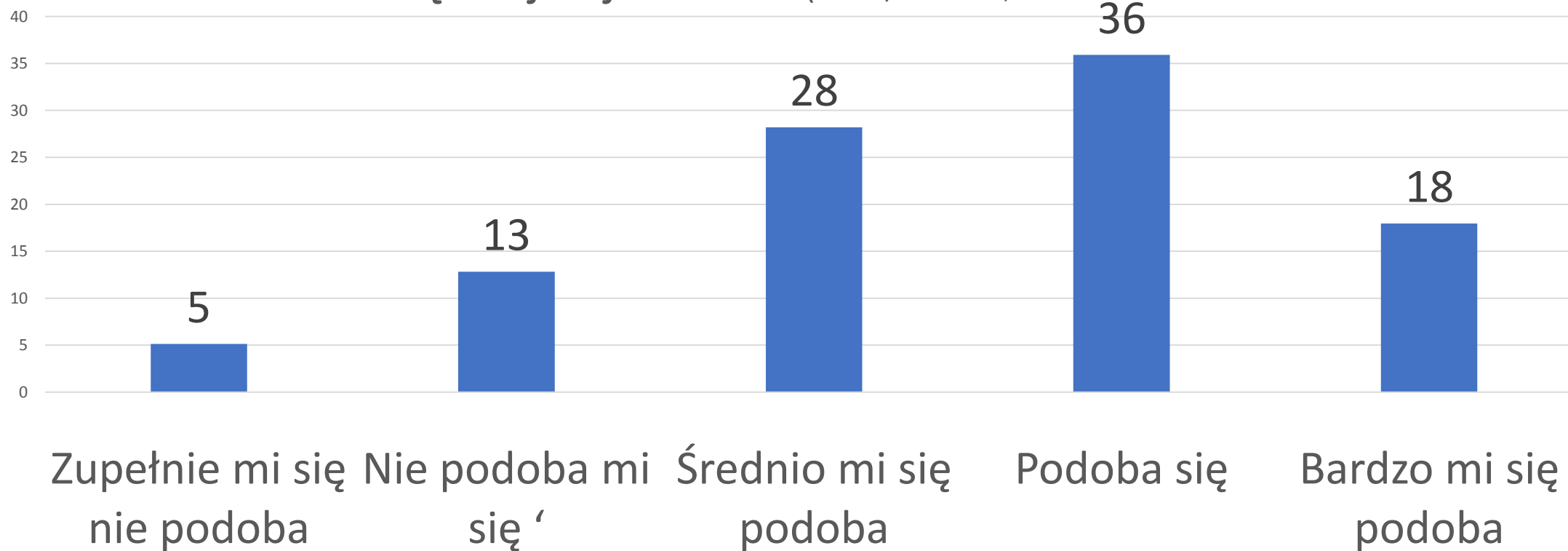
Ewentualna nowa infrastruktura:

- **Oświetlenie.** Wszyscy wskazują potrzebę oświetlenia okolic schodów (bezpieczeństwo), niektórzy także możliwość punktowego oświetlenia wąwozu.
- **Ławki.** Wśród rozmówców większość była przychylna ławkom, ale w miejscach dobrze widocznych, jasnych, aby nie zapraszały amatorów alkoholu. Propozycja ławek połączonych ze stolikami, meblami do leżenia.
- **Przygodowy zabaw dla dzieci, kalistenika dla młodzieży i ścieżka zdrowia dla starszych.** Minimalistyczne i wykonane tylko z naturalnych budulców, bez niszczenia przyrody w trakcie budowy/ montażu.

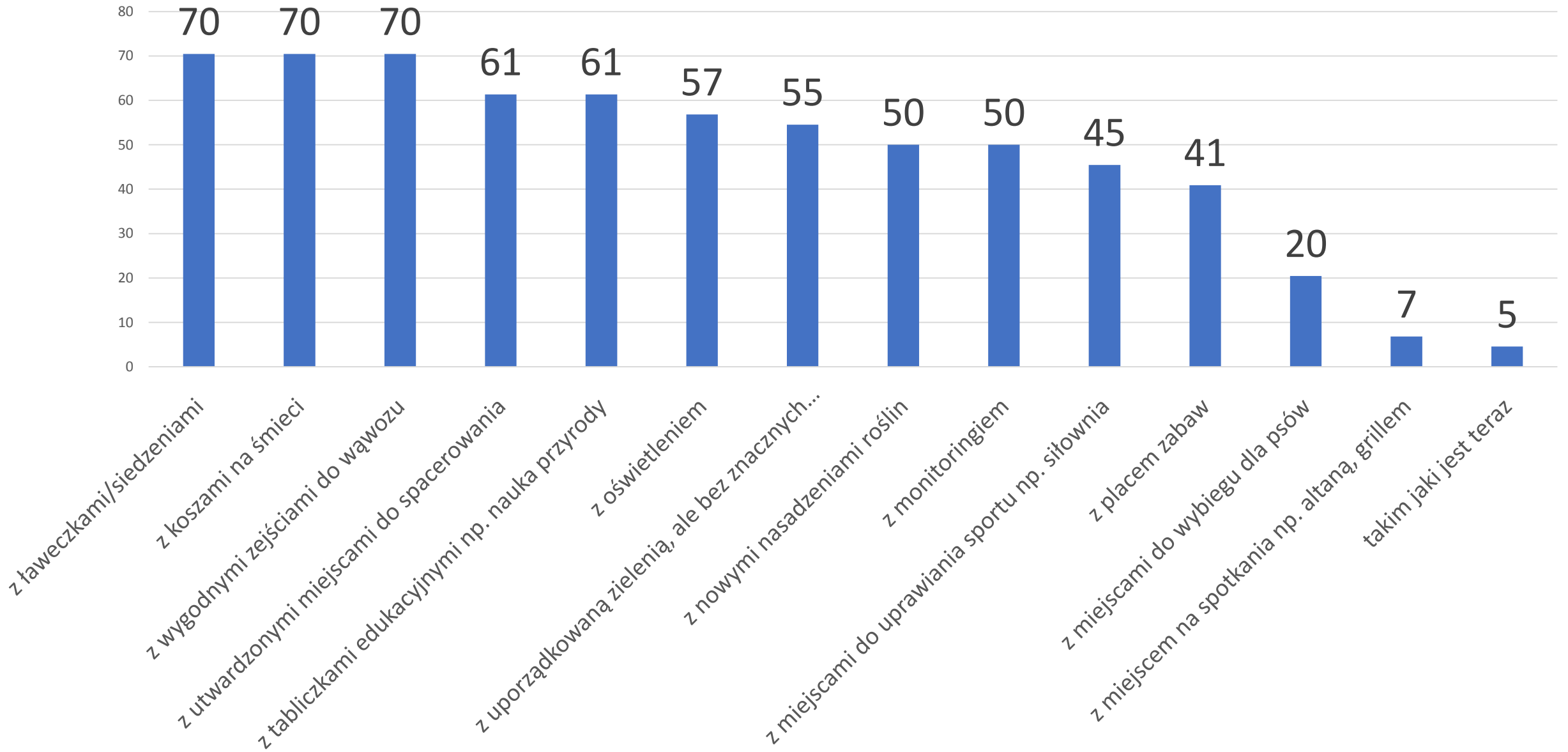

Wnioski z ankiet:

Wąwóz jaki jest teraz: (w%, N-39)

Jakim miejscem powinien być Wąwóz? (w %, N=44)

Wnioski z ankiet:

- użytkownikami są osoby w średnim wieku od 31 lat do 45 lat,
- z terenu korzystają przede wszystkim osoby z okolicy i pobliskich osiedli,
- badani mają raczej pozytywny stosunek do przestrzeni Małego Wąwozu,
- dla użytkowników jest to przestrzeń spacerowa i według nich brakuje udogodnień związanych z taką formą spędzania czasu wolnego np. ławki, utwardzony ciąg pieszy, miejsca do leżakowania
- konieczne jest zadbanie o istniejącą zieleń, ewentualnie wskazanie na wprowadzenie nowych nasadzeń
- wąwóz jest też ciągiem pieszym łączącym osiedla Piastowskie i Prusa, gdzie brakuje dogodnych zejść/przejść,
- przestrzeń nie koniecznie jest postrzegana jako miejsce spotkań, gdzie potrzebna byłaby rozbudowana infrastruktura
- mieszkańcy i pracownicy okolicznych instytucji wykazują zainteresowanie punktami obserwacji przyrody, w tym np. tablicami edukacyjnymi, ułatwiającymi rozpoznawanie gatunków ,
- osoby wyprowadzające psy nie chcą specjalnego wybiegu, ważny jest dostęp do koszy na odchody
- teren jest postrzegany jako przestrzeń zaciemniona, dlatego potrzeba jest oświetlenia, ale nie ma licznych wskazań dotyczących potrzeby monitoringu, z terenu korzystają przede wszystkim osoby z okolicy czy sąsiadujących osiedli w dzielnicy Rury,
- wąwóz ma być miejscem do wielofunkcyjnego i międzypokoleniowego wypoczynku w otoczeniu naturalnej przyrody, bez narzucania ściśle określonych aktywności

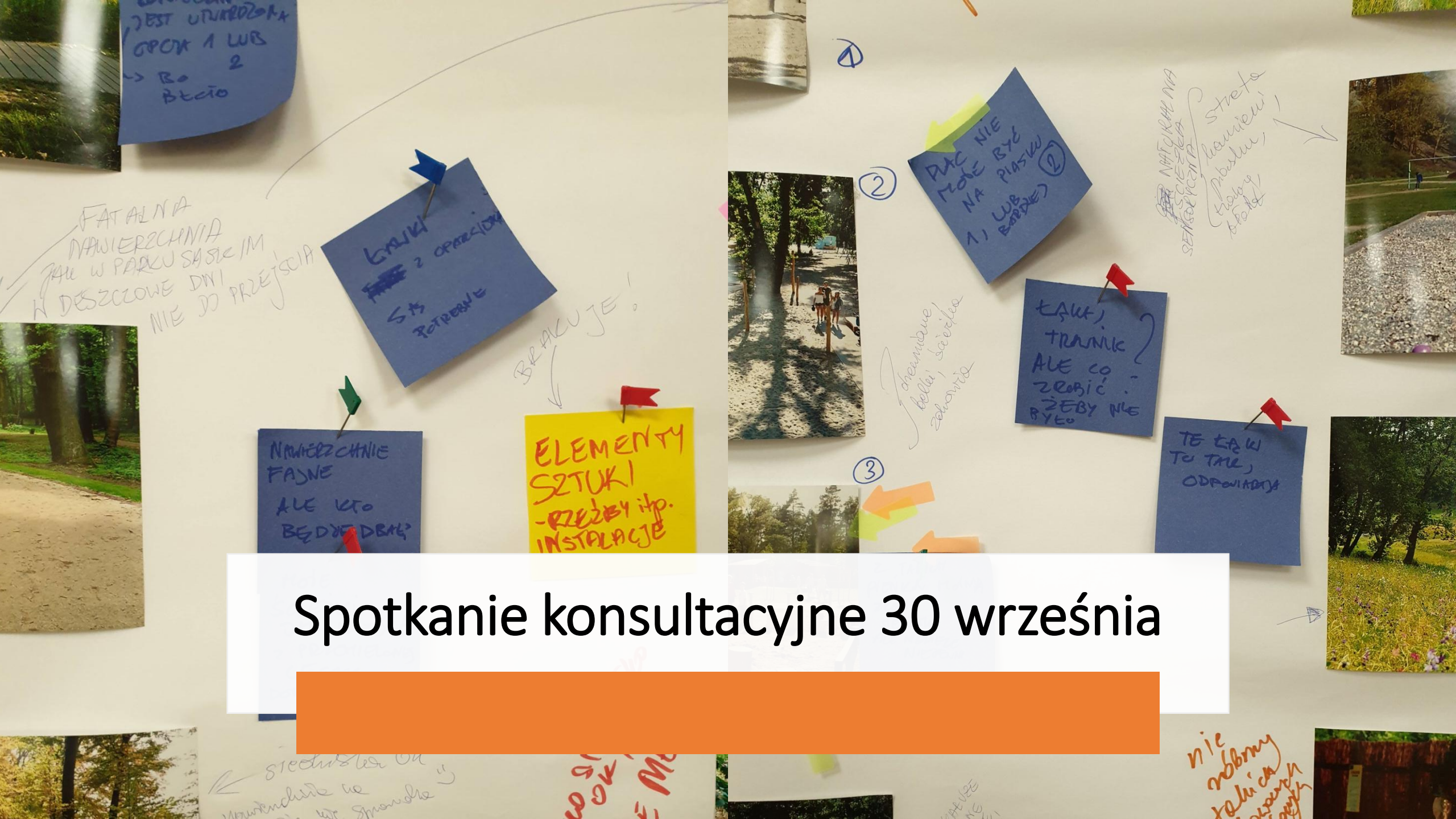
Spacery przyrodnicze

Spacery pozwoliły poznać i docenić bogactwo przyrody w małym wąwozie. Razem z ornitologiem i botaniczką analizowaliśmy występujące tutaj gatunki. Efekty spacerów w postaci listy gatunków, ciekawostek o roślinach i ptakach odnaleźć możemy w publikacji.

JEST UTWARDZONA
OPOKA 1 LUB
2
Bo
Btacio

FATALNA
NAWIERZCHNIA
ZALU W PARKU SĄSIĘM
N DESZCZOWE DNI
NIE DO PRZEJŚCIA

GRANKI
z oparciami
S
Zetpobit

BRAKUJE!

NAWIERZCHNIE
FASNE
ALE KTO
BĘDIE DBA?

ELEMENTY
SZTUKI
-RZEZBY itp.
INSTALACJE

2

PAC NIE
MOZE BYC
NA PIAKW
1) LUB
BARDZIEJ 2)

NATURALNA
SIECIE
SENSEPCIANA
strefa
hamowei,
trasy,
strefy

ŁAWKI,
TRAWIK
ALE CO
ZROBIC
ZEBY NIE
BYLO

drewniane
belki, ścianki
zobowią

TE ŁAWKI
TU TAK,
ODPOWIADAJ

3

Spotkanie konsultacyjne 30 września

strefy
Mistrzowie we
wz. Spawala

WOK
= M

nie
robimy
relacji
zawieszonych

Spotkanie konsultacyjne 30 września

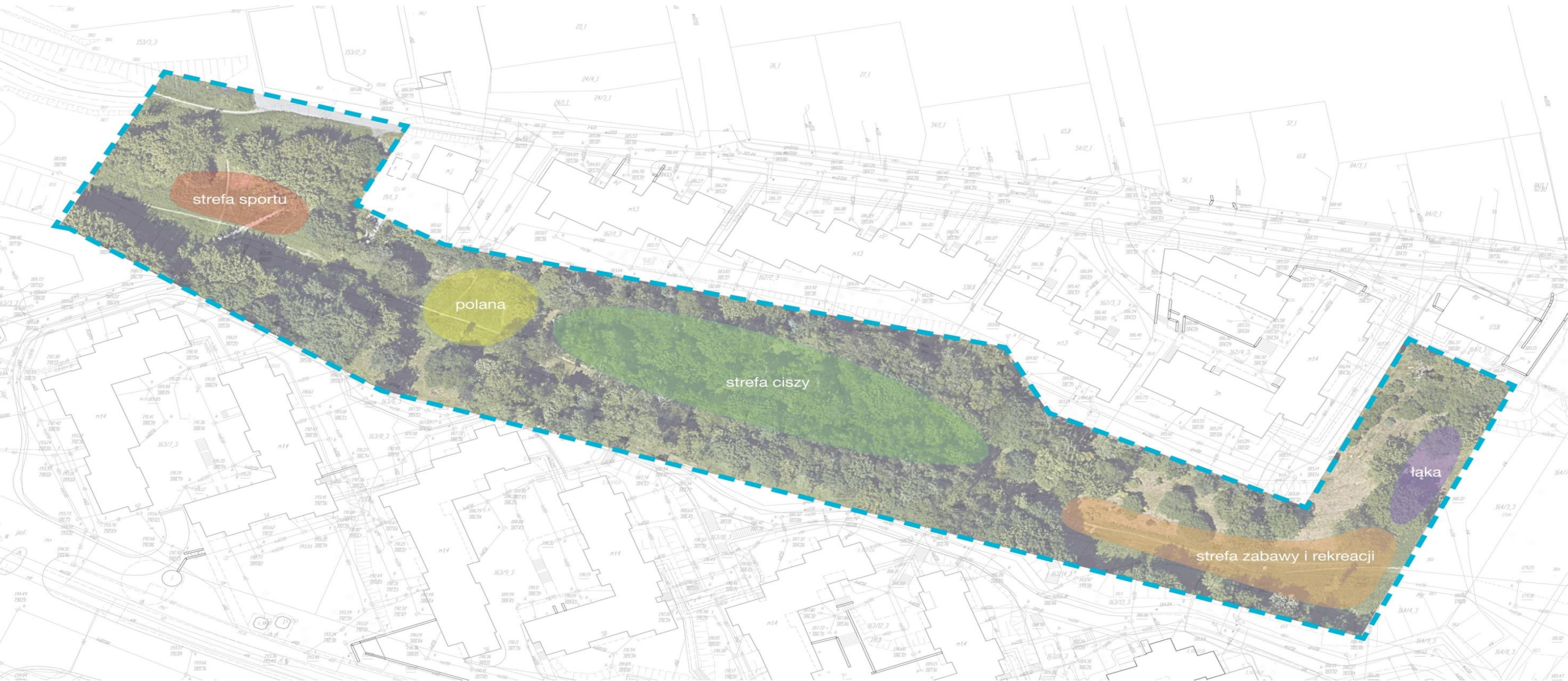

Główne wnioski po spotkaniu 30 września

- Według planu zagospodarowania pracowni doc. Romualda Dylewskiego, tereny wąwozu oraz przylegającej mu Hali MOSiR miały pełnić funkcje sportowe, wielu mieszkańcom zależy na ich zachowaniu, wprowadzeniu utwardzonej ścieżki dla biegaczy i zachowaniu istniejącego, naturalnego charakteru wąwozu. Dawny trener sportowy sugerował, że można się rozciągać o pieńki drzew.
- Proponowany naturalny plac zabaw , jego elementy powinny być zaprojektowane ekonomicznie, by ich realizacja była możliwa.
- Wśród kwestii dodatkowych pojawiały się oświetlenie, osuszenie dna wąwozu i kwestie bezpiecznych zejść, wielofunkcyjnych siedzisk, w tym dla osób starszych, koszy dla psów.
- Powracał postulat uprzątnięcia terenu.

Kierunki zagospodarowania wąwozu// układ stref

Strefa ciszy

Strefa w środkowej części wąwozu zachowująca dotychczasowy leśny charakter z elementami małej architektury: siedziskami, punktami obserwacji przyrody.

Strefa naturalnej łąki

Otwarta przestrzeń łąk kwiatnych, trawników ekstensywnych pozwalająca na swobodny spacer, wprowadzająca dodatkowy efekt estetyczny i zapachowy.

Polana śródleśna

Strefa rekreacji i zabawy

Przestrzeń z naturalnym placem zabaw, miejscami do leżakowania, gier i zabaw zespołowych (np. dysk, badminton).

Strefa sportu

Otwarta przestrzeń z urządzeniami do ćwiczeń na świeżym powietrzu.

Mały Wąwóz LSM – Koncepcja Zagospodarowania Terenu

Mały wąwóz LSM to teren o wysokiej wartości przyrodniczej. Jest miejscem ogólnodostępnym i naturalnym, którego sposób funkcjonowania określają sami mieszkańcy poprzez swe aktywności. Dlatego też bardziej od widowiskowych działań przestrzennych, architektonicznych, potrzebna jest subtelnie wzmacniana ewolucja i dobrze zaplanowana „akupunktura” tej przestrzeni, by zachować jej tożsamość i walory.

„Mniej znaczy więcej” - to podejście stało się podstawą założeń projektowych.

Mały Wąwóz LSM – Koncepcja Zagospodarowania Terenu

Zgodnie z wynikami konsultacji społecznych wszystkie proponowane zmiany mają charakter ekstensywny, nie zaburzający obecnego, naturalistycznego stanu wąwozu.

Idea kształtowania terenu wąwozu opiera się na kilku zasadach :

- ochronie i udostępnianiu jego walorów przyrodniczych, gdzie fauna i flora jest wartością nadrzędną;
- swobodnej rekreacji w naturalnym otoczeniu;

Mały Wąwóz LSM – główne rozwiązania projektowe

- podkreślenia walorów przyrodniczych i wzbogacania bioróżnorodności poprzez stworzenie wielowarstwowej struktury układów roślinnych – wprowadzenie runa parkowego, trawników ekstensywnych, łąk kwietnych, skupin krzewów będących miejscem schronienia i pożywienia dla zwierząt
- uczytelnienia struktury przestrzennej i funkcjonalnej w oparciu o schemat stref – sportu, rekreacji, ciszy
- wprowadzenie dodatkowych funkcji rekreacyjnych w tym m.in. przygodowego placu zabaw, urządzenia do kalisteniki
- wprowadzenie elementów małej architektury – ławek, leżaków, hamaków, koszy
- utwardzenie przedeptów nawierzchnią mineralną, o jasnej naturalnej kolorystyce

Mały Wąwóz LSM – ogólne założenia kształtowania szaty roślinnej

Szata roślinna wąwozu wymaga kształtowania poprzez prowadzenie właściwej gospodarki istniejącego drzewostanu oraz wprowadzenie nowych nasadzeń uwzględniających rodzaj i charakter siedliska. Takie działania zapewnią efekt naturalności ale przede wszystkim spójności bez względu na funkcje i przeznaczenie poszczególnych fragmentów wąwozu, wpisując się w nurt „*natural landscaping*”.

Zaprojektowane typy roślinności to:
łąki kwietne, trawniki ekstensywne,
runo parkowe, skupiny krzew,
oraz drzewa.

Mały Wąwóz LSM – zastosowane materiały

Proponowane działania projektowe na terenie wąwozu uwzględniają zastosowanie materiałów naturalnych:

- przepuszczalna nawierzchnia na ciągach komunikacyjnych (nawierzchnia mineralna typu green way)
- elementy małej architektury, oraz urządzenia zabawowe wykonane przede wszystkim z drewna

Przykłady elementów małej architektury (*Puczyński*)

MAŁY WĄWÓZ LSM - KONCEPCJA ZAGOSPODAROWANIA TERENU

skala 1:500

OZNACZENIA:

zakres opracowania	ławki
ciąg komunikacyjny - nawierzchnia mineralna	hamaki
zieleni istniejąca - drzewa, krzewy	leżaki
zieleni projektowana - drzewa	wejścia do wąwozu
zieleni projektowana - krzewy	widoki
zieleni projektowana - trawnik ekstensywny	przygodowy plac zabaw
zieleni projektowana - łąki kwietne	urządzenia do kalistenki
zieleni projektowana - runo parkowe	istniejący plac zabaw dla najmłodszych

MAŁY WĄWÓZ LSM - KONCEPCJA ZAGOSPODAROWANIA TERENU

widok 1 - strefa rekreacji, łąka kwietna

koncepcja zieleni: arch. kraj. Magdalena Zaworska wizualizacje: poligonstudio.pl

MAŁY WĄWÓZ LSM - KONCEPCJA ZAGOSPODAROWANIA TERENU

widok 2 - strefa rekreacji, plac zabaw

koncepcja zieleni: arch. kraj. Magdalena Zaworska wizualizacje: poligonstudio.pl

MAŁY WĄWÓZ LSM - KONCEPCJA ZAGOSPODAROWANIA TERENU

widok 3 - strefa ciszy

koncepcja zieleni: arch. kraj. Magdalena Zaworska wizualizacje: poligonstudio.pl

MAŁY WĄWÓZ LSM - KONCEPCJA ZAGOSPODAROWANIA TERENU

widok 4 - śródleśna polana

koncepcja zieleni: arch. kraj. Magdalena Zaworska wizualizacje: poligonstudio.pl

MAŁY WĄWÓZ LSM - KONCEPCJA ZAGOSPODAROWANIA TERENU

widok 5 - strefa sportu

konceptcja zieleni: arch. kraj. Magdalena Zaworska wizualizacje: poligonstudio.pl

Dziękujemy za uwagę

Zapraszamy na stronę **Zielonego Budżetu** miasta Lublin

<https://lublin.eu/mieszkanicy/partycypacja/zielony-budzet-obywatelski/>

PROJEKT
ZREALIZOWANY
ZE ŚRODKÓW
ZIELONEGO BUDŻETU

